Z NEBRASKY

— Tři obchodní budovy na hlavní ulici v Plattsmouth, v jichž hořejších poschodích nalezaly se byty, shořely v pátek a pí. J. F. Stullová, 80-letá, zahynula v plamenech. Syn stařeny vběhl do budovy v pokusu zachrániti matku, avšak byl stržen zpět hasiči. Škoda majetková jest asi $30,000.

— Burlingtonský vlak, přijíždějící ze Stromsburgu, vrazil do automobilu Ben Wytherse na křižovatce dvě míle severně od York v pátek ráno. Jeli v něm kromě p. Wytherse ještě manželka jeho a dcera, kteří všichni utrpěli těžká zranění, avšak jest naděje, že se pozdraví. Automobil byl rozbit.

— Henry Heidelk kolísá mezi životem a smrtí v Jansen následkem bodné rány, již utrpěl v pátek večer. Městský maršál požádal Heidelka, aby šel s ním urovnat hádku, do které po důkladné pitce dostali se členové rodiny, jejíž muži pracují na sekci pro dráhu Rock Island. Byla tam všeobecná mela, když maršál a Heidelk se dostavili, a v té posléze zmíněný muž bodnut byl do krku. Sotva vydrží. Až do nedávna Heidelk vlastnil největší elevátor v Jansen, který prodal a hodlal se odstěhovati někam jinam. V Jansen bydlel osm roků a má rodinu pozůstávající z manželky a dospělého syna a dvou dcer rovněž dospělých.

— Nově zvolený státní pokladník Hall složil již záruku v částce $1,000,000. Jest podepsána několika ručitelskými společnostmi. — Jako svého příručího Hall ustanovil Williama H. Murray-e.

— Trestanci ve státním vězení nepociťují zrovna zle drahotu životní, neboť každý den je očekávají tři zcela slušná jídla, jak mimo jiné vychází na jevo ze zprávy podané statní kontrolní radě vězeňským správcem Fentonem. — Následující jest jejich jídelní lístek: Snídaně — Smažená slanina, hnědá omáčka, smažené brambory, pšeničný chléb a káva. Oběd — Pečené vepřové, vařené boby, dušený tuřín a káva. Večeře — Pečené brambory, hnědá omáčka, teplé lívance, syrob a čaj. — Další zajímavé části zprávy vykazují mezi jiným, že trestanci vypěstovali na státní farmě za $1,024 brambor, za $2,090 prasat, za $1,312 alfalfy, za $1,868 mléka a za $1,155 pšenice. Během dvouletí bylo 436 osob v trestnici, z nichž 408 bylo pohlaví mužského a osm ženského. Z těchto 381 bylo bělochů, 51 černochů, dva Indiani, jeden Číňan a jeden Japonec. — Osmnáct z nich nemělo žádného školního vzdělání, 53 primární školu, 293 obecnou školu, 60 střední školu a zrovna tucet získalo vzdělání v kolleji neb na universitě. Svobodných bylo 310, ženatých 113, sedm vdoveů, tři osoby rozvedené a tři osoby, jež neví, zdali byly svobodné, ženaté neb rozvedené. Sedmdesátdevět bylo rozeno v Nebrasce, 269 ve Spojených Státech mimo Nebrasku a 52 rozeno bylo v cizích zemích. Osmnáct jest ve vězení pro vraždu, osm pro zabití, jeden pod trestem smrti, deset na doživotí a dva na dvacetpět roků.

— Jako prohibičník, dosavadní státní školdozorce Delzell dostane se do zcela příjemného ovzduší na místě svého budoucího povolání. Přijal totiž místo jako ředitel normální školy kdesi ve Wisconsinu a teprve později zjistil, že v onom městě, čítajícím 12,000 obyvatelů, jest dvanáctdesát hostinců. Až se tam p. Delzell nastěhuje, připadne 193 osob na každý hostinec.

— Mezi svými příručími, které ustanovil nově zvolený státní auditor Smith, jest též p. F. A. Štech z David City, dosavadní školdozorce v okresu Butler, jenž bude míti na starosti prohlídku knih okresních pokladníků ve státě. — Služné s úřadem tím spojené jest $1,800 ročně.

— Z městečka Campbell poslána byla kára mouky pro trpící Belgičany.

— Ve Virginii, patnáct mil na východ od Beatrice, shořelo nádraží dráhy Rock Island minulé úterý v poledne. Škoda jest asi $2,000, kryta pojištěním.

— Walter F. Sammons, bývalý šerif z okresu Buffalo a podplukovník ve státní milici, poslán byl na dva a půl roku do trestnice pro krádež $5,000 z pošty v Kearney, o čemž několikráte jsme se zmínili. Delbert R. Smith, klerk na poště, jenž se Sammonsem krádež sosnoval a přiznal se, byl odsouzen na šest měsíců a k zaplacení pokuty $500 spolkovým soudcem v Omaze. Právní zástupci Sammonsovi se z rozsudku odvolali.

— Central City v neděli ráno utrpělo největší škodu ohněm ve své historii, když blok budov, v němž se nalezá operní dům, vlastněný Dr. H. E. Glatfelterem, byl úplně zničen. Škoda na budově, zařízení a různém zboží se odhaduje na $50,000. Oheň povstal na druhém poschodí v zadní části budovy způsobem až dosud neznámým. Dým prvně byl spozorován brzdičem na přijíždějícím nákladním vlaku Union Pacific dráhy asi o půl dvanácté a v té době plameny již velké síly nabyly. Poškozených jest asi tucet a celková ztráta se odhaduje na $50,000. — Práce hasičů byla hodně stěžována nedostatečným tlakem vody. — Zpráva o požáru byla telefonována do Grand Island, odkud vypravena byla motorová stříkačka, která dorazila do Central City po cestách zasněžených v 1:20, kdy oheň byl již pod kontrolou, nicméně však místní obyvatelé byli potěšeni za dobrou vůli Grand Islandských. Dva hasiči byli omámeni kouřem, ale brzy přišli k sobě. Dr. Glatfelter prohlásil, že se ihned pustí do stavby.

— V sobotu časně ráno shořela v Nebraska City automobilová garáž R. A. Duffa, v níž deset automobilů bylo zničeno. Škoda se odhaduje na $20,000 a kryta jest částečně pojištěním.

— V různých ústavech našeho státu bylo průměrně během minulého dvouletí 4,397 chovanců a 703 úředníků a zřízenců. Na vydržování těchto ústavů bylo sněmem povoleno $3,065,142, z čehož $150,000 vráceno bude do státní pokladny a $900,142 zbývá na vydržování ústavů do 1. dubna. Do státní pokladny vrácen bude obnos tak velký z toho důvodu, že státní kontrolní rada nepřikročila ku stavbě polepšovny, na niž peníze byly povoleny, a věc tu předloží příštímu sněmu k znovuuvážení.

— V demokratických předvolbách v Oxford konaných na žádost nově zvoleného kongresníka Shallenbergera o obsazení poštmistrovského místa v onom městečku, obdržel T. O. Norman 71 hlas, C. L. Anderson, dvacet a L. W. Daniels osmnáct. Pátý kongresní distrikt byl až dosud zastupován republikánem, a tudíž patronáže v něm dle obvyklých zvyklostí přináležela senátoru Hitchcockovi, ale týž s největší ochotou odevzdal to všecko nové zvolenému kongresníku Shallenbergerovi, jenž vlastně nastoupí úřad až po 4. březnu příštího roku. Minulý týden meškal Shallenberger ve Washingtoně a měl tam poradu s generálním poštmistrem Burlesonem vzhledem k obsazení různých poštmistrovských míst ve svém distriktu.

POPRAVA ŠPEHŮ.

Až bude vydán počet našich hochů, kteří tady v Haliči přišli o život nebo o zdraví, budou na počtu tom míti veliký podíl zdejší rusofilští Ukrajinci, kteří Rusku dělají špehouny. Co nezradil jeneorálnímu štábu ruskému Redl, to opatří ruské armádě popi, úředníci, sedláci, kteří tu zrazovali rakouské vojsko při prvním tažení na každém kroku. Proto ty úspěchy Rusů. V každé vesnici někoho měli a všemi prostředky udržovali spojení. A tak chystány byly na naše hochy hotové pasti, a oběti bojů, předem dvakrát zrazených, byly daleko větší. Když to vše uvážíš — a nejsou to bezmyšlenkovitě přejaté povídačky — pochopíš snad, proč na mne poprava čtyř ruských špehounů, které jsem byl přítomen, tak podivně působila. Nedovedl jsem si nikdy pomysliti, že bych tak chladně a bez hlubšího otřesu dovedl přihlížeti, jak na několik kroků přede mnou rozstřílejí v pravém slova smyslu čtyři lidi, jak je nechají ležet na hromadě v kaluži krve u zakrvácené zdi na rynku, s roztříštěnými lebkami. Včera to vše na mne nepůsobilo. Když jsem je viděl kácet se za rachotu pušek, měl jsem pocit, že to padají lidé, kteří mi chtěli dnes či zítra dát oprátku na krk nebo zavléknout mne do pasti, ze které vysvobodit může jen smrt.

Bylo to v podvečer. Město bylo liduprázdné, protože obyvatelstvo nesmí od soumraku opouštět domy. Ulicemi chodily jen vojenské hlídky, a tu a tam přešel četník nebo voják, kamsi poslaný. Kolem města řvala děla, rachotily strojní pušky, doprovázené palbou ručnic, nějaká nová srážka byla zase v proudu. Okna domů jen řinčela. Z postranní ulice vycházel oddíl vojska a v jeho čele kráčejí spoutaní čtyři lidé vedení četníky. V ulicích je tiché, v průvodu je tiché. Rychlým krokem k náměstí před radnici. Několik vojáků běží za průvodem a sdělují kamarádům, které potkávají, že na rynku budou ti čtyři zastřeleni.

Byl mezi nimi také pop. Dlouhé vlasy a vousy, dlouhou černou kleriku. Pak nějaký městský oblečený člověk, prý advokát. A vedle nich dva delikventi, patrně sedláci. Všichni čtyři byli zatčeni pro podezření ze špionáže. Odpoledne proveden byl jejich výslech a teď jim má být sdělen rozsudek. Snad ani netuší, že je vedou na popravu. Soumrak rychle houstne, a když průvod vyjde na náměstí, jsou již tváře těžko rozeznatelny. Major předčítá rozsudek až na popravišti, na náměstí u radnice, vedle městské váhy. Rozsudek krátký, jako celé řízení. Ten a ten byli uvědčeni ze špionáže a jsou odsouzeni k trestu smrti zastřelením. Poručík, vedoucí oddíl vojska, tlumočí odsouzeným rozsudek v jejich mateřské řeči. Čtyři temné postavy u zdi se shroutily. Vědí, že je konec. V několika minutách bude vše odbyto.

"Kněze! Zavolejte nám kněze!" volají hlasy sklíčenými. A jeden předstupuje k majorovi se žádostí, aby mu bylo ještě před smrtí dovoleno rozloučit se se ženou a dětmi, které bydlí v městě, nedaleko od popraviště a netuší snad ani, co se tu děje. S druhé strany náměstí ozývá se v tu chvíli pronikavé kvílení jakési ženy a dětí. Odsouzence se zachvěje. Snad to nejsou oni. Nejsou. To četník vede na strážnici nějakou ženu, zatčenou v polích a ona zpírá se jeho rozkazům.

"Kněze! Kněze!" žebrotí odsouzenci.

"Nie! Na to nemáme času! Postačí, když se pomodlíte. Kleknout, dám vám pět minut."

Nové kvílení a prosby.

"Nie! Kleknout, pomodlete se a pak vykonáme ortel!"

Delikventi poklekají, či lépe padají na kolena. Překážejí jim ruce, na zad svázané. Klečí dva a dva. Odsouzený kněz promlouvá k nim polohlasně a oni se hlasitě modlí. Jeden ze sedláků běduje a zapřísáhá se svou nevinou. Pak sklání hlavu a šeptá modlitbu.

"Zavažte jim oči!"

Četníci zvedají klečící a voják zavazuje odsouzeným oči bílým šátkem. Pak postoupí ku předu četa vojínů, poručík dá povel a třeskne salva, třeskne druhá, provázená strašným zavytím jednoho z odsouzených.

Je již tma. Důstojníci svítí elektrickými reflektory na roztříštěné mrtvoly a na zeď postříkanou krví. Šikovatel přibíjí nad chumáčem mrtvol tabuli, hlásající, že takovým trestem pyká se za špehounství. K mrtvolám postaveny stráže, zůstanou tu po celý příští den na výstrahu ostatním.

Všecko se tu odehrálo rychle, klidně a odměřeně. Stálo nás několik vojáků stranou a přihlíželi jsme tomu divadlu bez zvláštního vzrušení. Co to je pro přímé účastníky války, poprava čtyř lidí! Několik kilometrů odtud padají právě desítky a sta v boji, po čtrnáct dní již ve dne v noci.

"Na takového chlapa bych střílel stokrát raději, než na Rusa," povídá mi krajan. "Rus jde na mne, protože musí, ale tenhle mne vydává na jistou smrt, protože mu zaplatili." Krajan se nahodil k tomu, jde z bojiště do nemocnice s prostřelenou rukou.

Ruský carism má zase čtyři nové mučedníky, padlé pro proklatou jeho ideu. Tam leží u zdi radnice jako beztvárná hmota masa a hadrů. Na kterého z nás chystali osidla smrti tito lidé, ať již z lásky k rublu nebo ze strachu o budoucnost carské tyranie?

Čtyři lidské životy ve světové válce? Ničevó! Jako když naplije do moře. Rozcházíme se od popraviště. Dělá stále ještě hrmí a pušky rachotí, budou zase rozsévat smrt po celou noc. My to víme a při tom klidně spíme. Válka přehodnotila všecky hodnoty. A hodnotu lidského života postavila na místo jednoho z posledních. Tak nízko ještě nikdy nestály v ceně životy kulturních lidí, jako stojí dnes. A při takové baisse už člověka nerozruší a nepřekvapí ani čtyřnásobná poprava. Kdo by to byl v nás ještě před několika týdny hledal?

Když jsem se vrátil k naší setnině, byli již hoši, kteří na rynku popravovali, doma a vyprávěli o statním. Vidím ještě teď v duchu jednoho z nich, jak přistavoval plechovou misku na oheň, aby si přihřál guláš, který mu zatím vystydl. Ten člověk ještě před čtvrt hodinou střílel do bijícího srdce lidského. Na co v té chvíli myslel? Snad právě na tu svou nedojedenou a stydnoucí porci guláše... Tak změnila válka evropské lidi v několika týdnech.

(Vyňatek z censurovaného dopisu.)

VELIKÁ POVODEŇ V ARIZONĚ

Povodně, jež následovaly po deštích téměř týden trvavších, zaplavily skoro celou tu část státu Arizony ležící mezi městem Phoenix a hranicemi Mexika minulý týden. Pokud známo, tři lidé zahynuli; na sta kusů dobytka utonulo, obydlí rančířů jakož i ve městech byla padlemleta a v některých případech odnesena a jiná škoda způsobena. Zajímavo jest, že v této části Arizony často po celé měsíce nesprchne.

VÁNOCE V BÍLÉM DOMĚ.

V Bílém Domě měli také vánoční stromek, neboť dlela tam návštěvou praneteř presidenta, Ann Cothranova. Též ostatní členové rodiny presidentovy, jeho provdané dcery a jich manželové, byli přítomni a při té příležitosti zjistili zpravodajové, že pí. Sayresová, stane se brzy matkou. Provdala se asi před rokem a jest to druhorozená dcera presidentova. President rozdal celkem 125 krocanů různým zřízencům Bílého Domu, při čemž ani na služky nebylo zapomenuto.

PIVOVAR — ZBANKROTOVAL.

The Hoster-Columbus Breweries Co. v Columbus, O., korporace s kapitálem $12,000,000, odevzdána byla minulý týden v ruce receivera z rozkazu distriktního soudu Spojených Států. "Menší poptávka po pivě, nepříznivé zákonodárství a 'vysušení' mnohých států a okresů v posledních osmi letech", bylo udáno jako příčina.

NEJSTARŠÍ ŽENA VE SPOJ. STÁTECH ZEMŘELA.

Pí. Hannah Koskoffová z New Yorku, jež byla prý nejstarší ženou ve Spojených Státech, zemřela v onom městě ve středu. Čítala 117 roků věku a narodila se v Kievě, na Rusi, v 1797.

ZA 300 MILLIONŮ KONTRAKTŮ.

Národové evropští objednali si za více než $300,000,000 různých zásob ve Spojených Státech od počátku války, dle C. M. Schwaba, předsedy Bethlehem Steel Corporation, jenž vrátil se ve čtvrtek z Anglie do New Yorku na parníku Lusitania. Schwab předpovídá, že z této příčiny Spojené Státy jsou nyní na prahu "největší prosperity, jakou viděli v mnoha letech". Firma Schwabova měla zhotoviti větší počet podmořských člunů pro válčící národy v Evropě, avšak tuto zakázku prý odmítla.

BULHARSKÝ VYSLANEC.

Dr. Štěpán Panaretov, první bulharský vyslanec pro Spojené Státy, odevzdal minulé úterý své pověřující listiny presidentu Wilsonovi. Do Bílého Domu byl provázen sekretářem Bryanem.

Výročí svatby. Následovní jsou společenské názvy výročí svatby: První bavlněná; druhé papírová; třetí kožená; páté dřevěná; sedmé vlněná; desáté plechová; dvanácté hedvábná a lněná; patnácté křišťálová; dvacáté porculánová; pětadvacáté stříbrná; třicáté perlová; čtyřicáté rubínová; padesáté zlatá; pětasedmdesáté démantová. Některé z prvějších názvů v seznamu jsou spíše dětinské, ale je to něco slavného viděti párek dožiti se zlaté svatby v radosti a blahobytu. Jediný způsob docíliti toho jest zdravý život, a tajemství onoho blaha spočívá v čisté a silné krvi.

Dra. Petra Hoboko má pověst táhnoucí se přes sto roků jako lék krev čistící a zdraví dodávající. Proniká každou část těla, vylučuje z krve všechny nečistoty a přináší teplo a sílu oběhu. Neprodává se jako jiné, už připravované léky v lékárnách. Lze ho dostati pouze od majitelů přímo nebo prostřednictvím místních jednatelů. Není-li žádného ve vašem sousedství, dopište na Dr. Fahrney & Sons Co., 19 až 25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill. — Advertisement

☞ V skleněných domech lidé nebydlí, ale sklo potřebují do oken, dveří, obrazů, zrcadel atd., čímž vším poslouží lékárníci **BERÁNEK A SYN** na 16. a William ul., jako též všemi léky za staré nízké ceny. Zvláště pak vyhlášena je tato lékárna pro přesnou přípravu všelikých lékařských předpisů zdejších i z Čech. — Advertisement 14tf

Pohřební ceny sníženy

$25 [redacted] $25

My máme nejlepší, nejúplnější závod na západě, poskytující nejvýše platné služby a jakost jest v každém oddělení obchodu, jakož i v každé rakvi a zásobách patrna. — Prohlídka Vaše jest vítaná.

Naše černé, bílé a šedé rakve, úplně vypravené za $25, jsou vzorem elegance a jakosti a všude jinde pro ávají se za $45 do $70. Všecky jiné rakve za stejné nízké ceny. 51tf

LEO A. HOFFMANN

24th & Dodge. — Tel. Doug. 3901.

Vezměte káru na Harney neb 24. ul.

Telephone Courtesy is Worth While

The business man who seeks dividends from good-will, closer friendships, or increased patronage, must be constantly attentive to his telephone service.

We suggest the adoption of that little motto, "The Voice With the Smile Wins," to every one who would get the most out of his telephone.

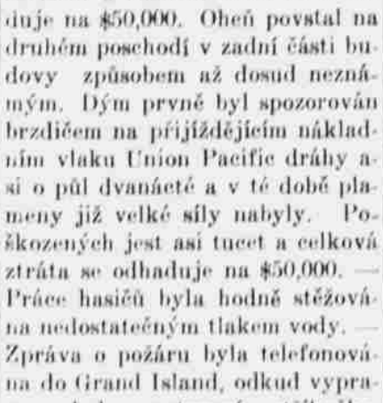

Politeness is an Asset

Those who insist upon the same standards of courtesy over the telephone as in face-to-face conversation, build for themselves a business asset of lasting value. The prompt answer and the pleasant voice make friends over the wire.

The Smiling Voice Is the Winning Way.

NEBRASKA TELEPHONE COMPANY

NEJUPŘIMNĚJŠÍ PŘÁNÍ

Šťastného a Veselého

Nového Roku

VŠEMU ČTENÁŘSTVU "POKROKU"

skládá

Vydavatelstvo a Redakce.

FIRST NATIONAL BANK

HEMINGFORD, NEBR.

Platí 6% úroků na certifikáty na delší dobu. Sprostředkuje půjčky na farmy na první mortgage, které kupce farmy se všemi výlohami nestojí více než 7% úroků.

Pro doporučení píšte: Frank Kabátek, Weston, Nebr.; Frank Říha, Brainard, Nebr.; F. L. Dodge, Morse Bluffs, Nebr.; James Škoda, Schuyler, Nebraska.

22 4c FRANK POTMĚŠIL, kasír.

Pijte pivo MAGNET v láhvích

a PEPTOMALT TONIC silivku

Píšte si o ceník; zašleme Vám pivo bez odkladu do kterékoliv části Spojených Států. Piva naše jsou čistá, vyležalá a dle starého českého a osvědčeného způsobu vařená. (Nezapomeňte psát o ceník.)

PIJTE PIVO Z ČESKÉHO PIVOVARU!

ATLAS BREWING COMPANY

BOTTLING DEPARTMENT. JAMES A. ŠÁLEK, ředitel.